

**Paritair subcomité voor de haven van Antwerpen, "Nationaal Paritair Comité der Haven van Antwerpen" genaamd**

*Collectieve arbeidsovereenkomst van 28 maart 2004 houdende wijziging van de collectieve arbeidsovereenkomst betreffende de loon- en arbeidsvoorwaarden van de havenarbeiders van het algemeen contingent van 6 december 2004, "Codex algemeen contingent" genaamd.*

**Art. 1.** Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgevers die ressorteren onder de bevoegdheid van het paritair subcomité voor de haven van Antwerpen, "Nationaal Paritair Comité der Haven van Antwerpen" genaamd en op de havenarbeiders van het algemeen contingent die tewerkstellen.

**Art. 2.** Deze collectieve arbeidsovereenkomst wijzigd de collectieve arbeidsovereenkomst van 6 december 2004 met registratienummer 73552/CO/301010 betreffende de loon- en arbeidsvoorwaarden van de havenarbeiders van het algemeen contingent "Codex algemeen contingent" genaamd.

**Art. 3.** In artikel 12 wordt in de laatste alinea het woord "vader" vervangen door het woord "ouder".

**Art. 4.** In artikel 14 a) wordt in de tweede alinea het woord "drie" vervangen door het woord "één".

Artikel 14 c) wordt vervangen door volgende tekst:

1. Tijdskrediet met motief zorg: recht op maximaal 5 maanden voor havenarbeiders die hun arbeidsprestaties volledig schorsen of verminderen:
  - om voor hun kind te zorgen tot de leeftijd van 8 jaar;
  - voor het verlenen van palliatieve verzorging;
  - voor het verlenen van bijstand of verzorging aan een zwaar ziek gezins- of familielid;
  - om zorg te dragen voor hun kind met een handicap tot de leeftijd van 21 jaar;
  - voor het verlenen van bijstand of verzorging aan hun minderjarig zwaar ziek kind of aan een minderjarig zwaar ziek kind dat gezinslid is zoals gedefinieerd in artikel 4 van het koninklijk besluit van 10 augustus 1998 tot invoering van een recht op loopbaanonderbreking voor bijstand of verzorging van een zwaar ziek gezins- of familielid;

Het bijkomend recht wordt niet proportioneel verrekend bij opname in een deeltijdse formule.

Voor het bekomen van dit bijkomend recht moet de havenarbeider geen beroepsloopbaan als loontrekkende van minstens 5 jaar aantonen; hij moet wel minstens 2 jaar anciënniteit hebben.

De duur van het recht wordt verminderd met de maanden tijdskrediet voor de verzorging van een zwaar ziek of gehandicapt kind, uitgezonderd de eerste 12 maanden daarvan.

2. Tijdskrediet met motief opleiding: het recht op tijdskrediet wordt uitgebreid met een bijkomend recht van maximaal 36 maanden voor het volgen van een opleiding voor havenarbeiders die hun arbeidsprestaties volledig schorsen of verminderen:

- om een door de Gemeenschappen of de sector erkende opleiding te volgen die minstens 360 uren of 27 studiepunten per jaar of 120 uren of 9 studiepunten per schooltrimester of per ononderbroken periode van drie maanden telt;
- om onderwijs te volgen verstrekt in een centrum voor basiseducatie of een opleiding gericht op het behalen van een diploma of getuigschrift van secundair onderwijs, waarbij de grens wordt vastgesteld op 300 uren per jaar of 100 uren per schooltrimester of per ononderbroken periode van drie maanden.

De periodes vermeld in punt 1 en 2 mogen samen niet meer dan 51 maanden bedragen.

3. Bijzonder stelsel 55+: oudere havenarbeiders hebben recht op tijdskrediet tot aan de pensioenleeftijd, wanneer zij hun arbeidsprestaties verminderen tot een halftijds betrekking of genieten van een 1/5-tijdskrediet. Hiervoor gelden de volgende voorwaarden:

- de leeftijd van 55 jaar hebben bereikt;
- 25 jaar beroepsloopbaan als loontrekkende kunnen bewijzen.

4. In uitvoering van art. 8, § 3 van de cao nr. 10 van de Nationale Arbeidsraad wordt bepaald dat werknemers vanaf de leeftijd van 50 jaar de arbeidsprestaties kunnen verminderen met 1/5<sup>e</sup> te belope van 1 dag per week op voorwaarde dat zij

voorafgaand een beroepsloopbaan van tenminste 2 jaar doorlopen hebben.

Voor alle havenarbeiders worden de afwezigheidsdagen bepaald op een vaste weekdag op het ogenblik van de goedkeuring van het recht op tijdskrediet.

Bij de vermindering van de prestaties tot een halftijdse betrekking dienen de afwezigheidsdagen voor de losse havenarbeiders aaneensluitend te zijn. De losse havenarbeiders ingedeeld in de derde aanwervingszitting zullen in dit geval van shift moeten veranderen.

**Art. 5.** De hoofdstukken Vbis, VI en VII worden vervangen door volgend hoofdstuk VI:

## **"HOOFDSTUK VI**

### **PLOEGENSTELSELS**

#### **Afdeling 1. ALGEMENE BEPALINGEN**

##### **Artikel 480 - Algemeen**

De ploegenstelsels die in de Codex opgenomen zijn moeten vlot kunnen vastgesteld en aangepast worden met respect voor de veiligheid, de efficiëntie, de arbeidsorganisatie en de arbeidsbeleving van de havenarbeiders.

Deze ploegenstelsels moeten op een objectieve, transparante en rationele manier vastgelegd worden. Hierbij wordt onder andere uitgegaan van de risicoanalyse opgemaakt door de hiertoe bevoegde interne dienst voor preventie & bescherming.

De in de Codex opgenomen ploegenstelsels waarborgen in belangrijke mate de veiligheid van de havenarbeiders bij de uitvoering van hun werk.

##### **Artikel 481 - Evaluatie**

De bevoegde werkgroep van het paritair subcomité evalueert om de 5 jaar de ploegenstelsels zoals vastgesteld in dit hoofdstuk

##### **Artikel 482 - Individuele afwijkingen van het ploegenstelsel**

§ 1. Wijze en termijnen inzake aanpassing van ploegenstelsels:

1. De werkgever dient een gemotiveerde aanvraag in bij de bevoegde interne dienst voor preventie & bescherming. Een kopie wordt tegelijkertijd overgemaakt aan de representatieve werknemersorganisaties en aan de voorzitter van het paritair subcomité.
2. De bevoegde interne dienst voor preventie & bescherming beschikt over een termijn van maximaal 15 werkdagen om een risicoanalyse op te stellen. Deze termijn kan verlengd worden wanneer de activiteit niet onmiddellijk bezichtigd kan worden om redenen buiten de wil van de bevoegde interne dienst voor preventie & bescherming of in geval van overmacht, gemotiveerd door de voorzitter van het paritair subcomité.
3. Binnen een volgende termijn van maximaal 15 werkdagen wordt de risicoanalyse technisch besproken met de representatieve werknemersorganisaties waarna een gemotiveerde beslissing wordt uitgebracht. Deze termijn kan eveneens verlengd worden in geval van overmacht gemotiveerd door de voorzitter van het paritair subcomité.
4. De bevoegde werkgroep van het paritair subcomité behandelt vervolgens de aanvraag tot aanpassing van het ploegenstelsel met respect voor de veiligheid, de efficiëntie van de arbeidsorganisatie en de arbeidsbeleving van de havenarbeiders en beslist binnen een termijn van maximaal 15 werkdagen. Onmiddellijk aansluitend brengt het paritair subcomité de werkgever op de hoogte van de beslissing.
5. In geval van gemotiveerde verlenging van de termijnen zal de voorzitter van het paritair subcomité de werkgever hiervan schriftelijk op de hoogte brengen.
6. Na een proefperiode van 6 maanden zal de bevoegde werkgroep van het paritair subcomité een evaluatie maken op basis van een rapport van de bevoegde interne dienst voor preventie & bescherming dat rekening houdt met de risicoanalyse van de arbeidsbeleving en eventuele gesignaleerde problemen.
7. In geval van positieve evaluatie zullen de wijzigingen opgenomen worden in de codex. Bij een negatieve evaluatie kunnen de nodige aanpassingen voorgesteld worden en/of de proefperiode verlengd worden.

## § 2. Geschillenregeling:

Wanneer tussen de partijen omtrent de toepassing van dit hoofdstuk een geschil ontstaat, dan kan de meest gereede partij het initiatief nemen de bevoegde werkgroep van het paritair subcomité bijeen te roepen. Aansluitend roept de voorzitter van het paritair subcomité deze werkgroep samen binnen de 10 werkdagen.

### **Artikel 483**

Bij niet-naleving van het ploegenstelsel wordt de werkgever een aanvullende bijdrage opgelegd van  $1 \times$  het shiftloon +  $1,5 \times$  de bijdrage aan het Compensatiefonds voor Bestaanszekerheid voor elke uitgespaarde havenarbeider en  $1 \times$  het shiftloon voor elke havenarbeider die het werk verricht dat niet tot de taakomschrijving van zijn beroepscategorie behoort.

(Artikel 484 t/m 489: vrij voor aanvulling)

## **Afdeling 2. BEHANDELING VAN ZEESCHEPEN**

### **2.1. CONTAINERBEHANDELING**

#### **Artikel 490 - Containerbehandeling**

Voor het laden en lossen van containers die automatisch aan- en afgeslagen worden aan volcontainerschepen, alsmede aan andere types van schepen met één of meer volcontainerruimen, geldt de onderstaande regeling.

- a) Bij scheepsoperaties, dat wil zeggen alle werk aan het schip en het aanbrengen en wegzetten van containers:
1. per schip:
    - 1 ceelbaas, voor zover met meer dan één ploeg aan het schip wordt gewerkt, met dien verstande dat deze ceelbaas ook de leiding heeft over de arbeid aan feeders welke gelijktijdig aan zijn schip werken.
  2. per kraan:
    - 1 foreman;

- 1 havenarbeider algemeen werk aan dek die instaat voor het radiocontact met de kraan en de aanduiding van de plaatsing d containers;
- 1 markeerder aan de wal.

Dit ploegenstelsel mag eveneens toegepast worden voor het laden en lossen van containers die automatisch worden aan- en afgeslagen aan dek, voor zover dit een volledige shift duurt.

3. overige tewerkstelling:

- DA, DAK, DAK/ST en WK/ST worden tewerkgesteld naargelang de noodwendigheden.
- De lashing en securing gebeurt door kuipers bij het zeewaardig maken van het schip, dat wil zeggen het definitief vastzetten van de containers.
- Het plaatsen en wegnemen van "potten" in containerstapeling, evenals het vastzetten van de twistlocks, hoeft niet noodzakelijk uitgevoerd te worden door kuipers, doch mag gebeuren door havenarbeiders algemeen werk.
- Voor bijkomend werk aan dek of aan de wal worden havenarbeiders algemeen werk tewerkgesteld naargelang de noodwendigheden.

b) Voor de pleinoperaties is volgende regeling van toepassing:

- De nodige mechanische tuigen worden ingezet naargelang de noodwendigheden. Zij worden bestuurd door DA, DAK, DAK/ST en WK/ST.
- Voor het radiocontact en de tuigenbegeleiding worden havenarbeiders volgens de noodwendigheden geplaatst.

c) De coördinatie en de rapportering der uitvoering wordt zowel voor de scheepsoperaties als voor de pleinoperaties als volgt geregeld:

- een chef-markeerder per terminal en per shift;
- een assistent-chef-markeerder per schip en per shift;  
een assistent-chef-markeerder dient niet te worden voorzien te worden wanneer de containerterminal voor landverkeer gesloten is en slechts aan 1 schip (+ eventueel feeders) wordt gewerkt;
- een markeerder per ploeg en per shift.

(Artikel 491 t/m 494: vrij voor aanvulling)

## **2.2. STUKGOEDBEHANDELING**

### **Artikel 495 – Behandelen van aanslagklaar stukgoed**

Wanneer voor het laden en lossen van stukgoederen (inclusief ijzer en staal) alleen moet aan- of afgeslagen worden, wordt de ploeg als volgt samengesteld: 6 havenarbeiders algemeen werk, 1 dekman en 1 foreman. De havenarbeiders algemeen werk tewerkgesteld buiten boord blijven onder kraanbereik.

Daarbij moet rekening gehouden worden met de volgende zaken:

- het plaatsen van de goederen gebeurt enkel met behulp van mechanische tuigen.
- ingeval daarbij de goederen in het schip en/of aan de wal moeten aan- of afgevoerd worden hiervoor alleen de nodige mechanische tuigen ingezet.
- indien er goederen moeten gelicht worden moeten aan boord 6 havenarbeiders algemeen werk tewerkgesteld worden plaats van 4.
- indien eenheidsladingen moeten ontbonden of samengesteld worden, moeten 6 of 8 havenarbeiders algemeen werk aan boord worden ingezet naargelang de tonnenmaat van het schip kleiner of groter is dan 4.000 BRT.

Taakomschrijving:

#### **a) Arbeid buiten boord**

Onder "buiten boord" wordt verstaan: aan de wal in lichter, coaster, duwbak, lash-barge, enz. voer zover de arbeiders dezelfde werkzaamheden onder dezelfde omstandigheden dienen uit te voeren zoals hieronder omschreven. De havenarbeiders algemeen werk buiten boord mogen enkel tewerkgesteld worden:

- onder het bereik van het hefwerktuig;
- om het aanslagmateriaal te manipuleren;
- om de goederen aan- of af te slaan.

#### **b) Arbeid aan boord**

De havenarbeiders algemeen werk aan boord mogen alleen tewerkgesteld worden:

- om de goederen aan- of af te slaan;
- om het aanslagmateriaal te manipuleren;

- om de goederen te begeleiden, dat wil zeggen om het normale stuw en ontstuw van goederen te verrichten, met daarin begrepen het bijkomende werk tot het plaatsen van goederen met uitzondering van kuiperswerk. Het kuiperswerk aan boord van schepen wordt voorbehouden aan erkende kuipers.

De regelingen in voege die gunstiger zijn dan hierboven aangehaald, blijven van toepassing.

#### **Artikel 496 – Uitbreiding op het ploegenstelsel behandelen van aanslagklaar stukgoed**

Indien tijdens de shift hoofdzakelijk onderstaande commodities behandeld worden, dan moeten er meer havenarbeiders algemeen werk ingezet worden:

- scheepsplaten vanaf 12 meter: havenarbeiders algemeen werk;
- cast iron pipes (d.i. geen uniforme pipes in box-type schepen) van zodra aangeslagen wordt met 8 haken: havenarbeiders algemeen werk;
- losse drums: 8 havenarbeiders algemeen werk.
- losse buizen: Indien in het ruim de buizen door mankracht onderin moeten worden gerold, ook al gebeurt dit sporadisch, havenarbeiders algemeen werk waarvan 6 in het ruim tewerkgesteld.

#### **Artikel 497 – Vermindering op het ploegenstelsel behandelen van aanslagklaar stukgoed**

Onderstaande ploegenstelsels zijn van toepassing onder kraanbereik.

##### **a) Lossen van hout (pre-slung)**

De ploeg wordt samengesteld als volgt: havenarbeiders algemeen werk, 1 dekman en foreman.

- De pakken hout dienen samengesteld te zijn
- Het aanslagen gebeurt rechtstreeks van de rustplaats
- De pakken moeten onderin niet uitgetrokken worden
- Er worden geen mechanische toestellen in het ruim gebruikt



- Bij lossing van hout als deklading die naargelang de noodwendigheden al dan niet een dekman geplaatst te worden.

b) Laden of lossen van coils, tinplates, wire-rope en slabs

De ploeg wordt samengesteld als volgt: havenarbeiders algemeen werk, 1 dekman en 1 foreman.

De havenarbeiders algemeen werk mogen enkel tewerkgesteld worden om het aanslagmateriaal manipuleren en om de goederen aan of af te slaan.

c) Laden van auto's met autowieg vast verbonden aan een stuurbare haak

De ploeg wordt samengesteld als volgt: havenarbeiders algemeen werk aan boord, 1 dekman en 1 foreman.

d) Lossen van boomstammen

De ploeg wordt samengesteld als volgt: havenarbeiders algemeen werk in het ruim, havenarbeider algemeen werk-afslager, 1 dekman en 1 foreman.

- Per luikhoofd mag in principe slechts met één ploeg gewerkt worden
- Bij overslag in lichter dient een dekman worden bijgeplaatst.
- Indien boomstammen moeten gelicht worden met een hefwerktuig aan boord, zal daartoe een dekman worden bijgevoegd.
- Bij lossing van hout als deklading die naargelang de noodwendigheden al dan niet een dekman geplaatst te worden.

e) Lossen van boomstammen met bomenklem aan kabelkraan

De ploeg wordt samengesteld als volgt: 1 havenarbeider algemeen werk, 1 dekman, 1 foreman leidinggevend.

De taak van de havenarbeider algemeen werk is onder andere:

- toezicht op de afgebakende zone
- begeleiding van de chauffeurs
- radiocontact met de kraanman en dekman
- opkuisen van de kaai
- aan- en afkoppelen van de bomenklem

f) Laden van rollen papier met containerflat

De ploeg wordt samengesteld als volgt: havenarbeiders algemeen werk, 1 dekman en 1 foreman.

- g) Lossen met containerflat (permanent vast aan automatische spreader) van goederen die niet manueel behandeld moeten worden

De ploeg wordt samengesteld als volgt: havenarbeiders algemeen werk, 1 dekmán en foreman.

- h) Laden van containers op fruitschepen met spreader met automatische ver- en ontgrendeling

De ploeg wordt samengesteld als volgt: havenarbeiders algemeen werk, 1 dekmán en foreman.

- i) Laden met containerflat (permanent vast aan automatische spreader) van goederen op skids die niet manueel behandeld moeten worden.

De ploeg wordt samengesteld als volgt: havenarbeiders algemeen werk, 1 dekmán en foreman.

- Het is de taak van een markeerder om toe te zien op de verdeling van de gewichten op de containerflat.
- Het bouwen van stoelen in de zijde van het schip is kuiperswerk.
- Het leggen van beddingplanken gebeurt door de havenarbeiders algemeen werk in het luik.
- Er mag in het luik met maximaal één vorklift gewerkt worden.
- De skids mogen maximum één hoog geplaatst worden in de containerflat.
- De flat wordt gestreken in een afgebakende veiligheidszone (afgebakend met voldoende kegels en/of gespannen linten).
- De dekmán die toezicht uitoefent op de werkzaamheden in het luik houdt tevens toezicht op het hieven van de containerflat aan de wal mits dit zonder veiligheidsproblemen en in vlotte werkomstandigheden verloopt.

- j) Laden of lossen van units-balen pâte met automatisch afslagsysteem

1. Laden of lossen van units-balen pâte met automatisch afslagsysteem, gekoppeld aan een brugkraan aan boord van een zeeschip (Munck-loader): havenarbeiders algemeen werk en foreman-dekmán (radiocontact).

2. Laden of lossen van units-bales pâte m  
automatisch afslagsysteem, gekoppe  
aan een wal/gantrykraan of een mobie  
kraan met gelijkaardige eigenschappen  
of uit een zeeschip: 4 havenarbeide  
algemeen werk aan de aanslag, 1 dekma  
en 1 foreman.

- k) Laden en lossen van coasters bij box-ty  
vessels met rechtstreeks aan- en afslagba  
stukgoed in 1 beweging tot 4000 BRT:

De ploeg wordt samengesteld als volgt:  
havenarbeiders algemeen werk, 1 dekman en  
foreman.

- l) Lossen van coils uit box-shaped coasters

De ploeg wordt samengesteld als volgt:  
havenarbeiders algemeen werk, 1 dekman en  
foreman.

Deze vermindering geldt wanneer maximum twee  
coils per hijs behandeld worden.

- m) Laden/lossen van box-shaped coasters m  
coils met volautomatische coilklem m  
mobiele kraan (met voorzetapparatuur va  
aan de giek).

De ploeg wordt samengesteld als volgt: Bij h  
lossen: 1 foreman (leidinggevend), 1 dekman,  
havenarbeider algemeen werk in het ruim,  
havenarbeider algemeen werk aan de wal. Bij h  
laden: 1 foreman (leidinggevend), 1 dekman,  
havenarbeiders algemeen werk in het ruim,  
havenarbeider algemeen werk aan de wal. H  
aanbrengen/afvoeren van de coils moet gebeure  
met voorgevormde wagens.

- n) Laden/lossen van homogene blokken (no  
ferro) bij coasters met volautomatische kle  
aan mobiele kraan (met voorzetapparatu  
vast aan de giek).

De ploeg wordt samengesteld als volgt:  
havenarbeider algemeen werk per tuig in het luik  
het kader van de tuigbegeleiding, 1 dekman,  
foreman leidinggevend. Het afstellen van de kle  
moet gebeuren door een vakman samen met c  
kraanman. De gebundelde pakken mogen niet buite  
de afmetingen van de klem komen.

#### **Artikel 498 - Laden van zakken met behulp va** **tobogan met telescopische arm**

De ploeg per tobogan wordt samengesteld als volgt:  
3 havenarbeiders algemeen werk, waarvan 1 op de tobogan bestuurt met een draagbaar bedieningspaneel en 1 foreman.

- Wanneer de tobogan niet tot aan de overzijde van het schip reikt en de zakken bijgevoerd uitgedragen moeten worden, dienen bijkomende havenarbeiders algemeen werk per tobogan tewerkgesteld te worden, met een maximum van 4 voor het ganse schip.
- Voor het ganse schip dienen aan de transportbanden 2 havenarbeiders tewerkgesteld te worden. Zij mogen tot de beroepscategorie WK of WK/ST behoren en mogen enkel gelast worden met toezicht.

### **Artikel 499 - Lossen van gepalettiseerd fruit**

Voor het lossen van gepalettiseerd fruit geldt het volgende ploegenstelsel:

a) met paletkooi: 4 havenarbeiders algemeen werk aan boord – bedienaars van de transpaletten, 1 dekman – uitwijzer en 1 foreman – leidinggevend.

- Per schip 1 havenarbeider algemeen werk buiten boord onder kraanbereik;
- Vanaf er aan het schip 3 toestellen (gecombineerd) gebruikt worden, dient er een 2e havenarbeider algemeen werk tewerkgesteld te worden onder kraanbereik;
- Bij gebruik van een kraan met niet zelfsturende haak: een havenarbeider algemeen werk per toestel buiten boord onder kraanbereik;
- Deze regeling geldt voor het werken met één kooi per hijstoestel. Eén hijs mag maximum 4 paletten bevatten.

b) met paletswinger: 4 havenarbeiders algemeen werk aan boord – bedienaars van de transpaletten, 1 dekman in de paletswinger en 1 foreman – leidinggevend

- Per schip 1 havenarbeider algemeen werk aan de wal onder kraanbereik;
- Vanaf er aan het schip 3 toestellen (gecombineerd) gebruikt worden, dient er een 2e havenarbeider algemeen werk tewerkgesteld te worden onder kraanbereik.

Opmerking: Indien de paletten in het ruim moeten samengesteld worden, dienen 8 havenarbeiders algemeen werk per ruim toegevoegd te worden.

Voor het lossen van gepalettiseerd fruit met kooi geldt volgend ploegenstelsel bij kleine hoeveelheden: 2 havenarbeiders algemeen werk, aan te vullen met 1 havenarbeiders algemeen werk volgens behoeften, 1 dekman en 1 foreman – leidinggevend.

Opmerking:

- de afwijking wordt beperkt tot één ploeg;
- de afwijking mag enkel toegepast worden bij het afwerken van een zeeschip;
- géén overwerk toegelaten;
- maximum 400 paletten

**Artikel 500 - Laden en lossen van gepalettiseerd goederen in of uit daartoe speciaal gebouwde schepen**

Buiten de dokautovoerders en de foreman kunnen naargelang de noodwendigheden havenarbeiders algemeen werk worden ingezet.

**Artikel 501 – Heavy lifts / Project Cargo**

Voor carriers die zich richten op project lading die samengesteld is uit volumineuze goederen (vanaf 9 x metend) en/of Heavy Lifts (> 100 mts uw) met daarbij horende volglading, en die daarenboven specifieke technische ondersteuning vereisen voor het zeeschip, meer bepaalde Heavy Lifts-schepen met speciaal daartoe uitgeruste boordkranen gepaard gaande met ballastpomp, geldt volgend ploegenstelsel:

- a) Heavy Lifts/volumineuze goederen met volglading:
- 1 foreman leidinggevend
  - 1 dekman boordkraan
  - 4 havenarbeiders algemeen werk tewerkgesteld op de plaats van noodwendigheid binnen het kraanbereik. De uitvoering van de hijswerkzaamheden en coördinatie tussen de pompen en hieven gebeurt in coördinatie met de foreman en de stuurman van het schip.
  - Volglading en volumineuze lading van hetzelfde project kan gebeuren met een walkraan, in dezelfde shift met behoud van hetzelfde ploegenstelsel.

- b) Heavy Lifts zonder volglading

- 1 foreman leidinggevend
- 1 dekmans kraan
- 2 havenarbeiders algemeen werkwerkgesteld op de plaats van noodwendigheid binnen het kraanbereik. De uitvoering van de hijswerkzaamheden en coördinatie tussen de pompen en hieven gebeurt in coördinatie met de foreman en de stuurman van het schip.

Ingeval van overgang naar andere activiteiten worden de ploeg aangepast volgens de Codex van toepassing op het algemeen contingent.

De lashing moet uitgevoerd worden door erkende havenarbeiders van de beroepscategorie kuiper.

Definitie volglading: lading die zich in hetzelfde schip bevindt, behorend tot hetzelfde project en dezelfde bestemming.

(Artikel 502 t/m 509: vrij voor aanvulling)

## **2.3. STORTGOEDERENBEHANDELING**

### **Artikel 510 - Basisprincipe**

De havenarbeiders die stortgoederen behandelen vallen onder toepassing van de algemene bepalingen van de Codex voor zover van de volgende artikelen niet wordt afgeweken. In dit laatste geval primeren de artikelen van het hoofdstuk "stortgoederenbehandeling".

### **Artikel 511 - Definitie**

Worden als stortgoederen beschouwd: alle losse onverpakte goederen die behandeld worden door middel van automatische los- en laadtoestellen waarbij de goederen niet moeten aan- of afgeslagen worden.

### **Artikel 512**

Wanneer er uitsluitend stortgoederen gelost of geladen worden, is 1 ceelbaas per termijn voldoende. Deze regeling geldt ook wanneer stortgoederen opgezakt worden en aansluitend geladen worden met tobogan.

Aan een terminal waar slechts 1 zeeschip behandeld wordt, is geen ceelbaas vereist maar volstaat leidinggevende foreman.

Wanneer zowel zeeschepen met conventionele goederen als zeeschepen met stortgoederen op eenzelfde terminal behandeld worden, dient 1 ceelbaas voorzien te worden per schip met conventionele goederen en 1 ceelbaas voor de andere stortgoedschepen samen.

(Artikel 513 t/m 514: vrij voor aanvulling)

### **2.3.1. STORTGOEDERENBEHANDELING MET GRIJPER**

#### **Artikel 515 - Stortgoederenbehandeling aan zeeschepen**

- a) Er zijn geen havenarbeiders in het ruim tewerkgesteld en de bedienaar van het toestel heeft onvoldoende zicht op de werkzaamheden in het ruim:  
1 foreman/dekman per ruim.
- b) Er zijn havenarbeiders in het ruim tewerkgesteld:
  - 1 foreman per zeeschip en 1 dekman per toestel bij directe overslag naar lichter;
  - 1 foreman per zeeschip en 1 dekman per toestel bij directe overslag uit lichter;
  - 1 foreman per zeeschip en 1 dekman per toestel bij directe overslag naar spoorwagon;
  - 1 foreman of dekman per toestel bij volledige lossing op kaai mits continu-toezicht op de werkzaamheden in het ruim.

Havenarbeiders algemeen werk volgen bij noodwendigheden.

#### **Artikel 516 - Grijpertoeslag**

Wanneer er ertsen of andere stortgoederen behandeld worden, zal de arbeid geschieden aan het shiftloon zoals vastgesteld door de Code van Vermeerderd met de bijzondere toeslag voor werk in het ruim.

Worden als ertsen beschouwd:

Antimoon;

Arseen erts;

Zinkerts (zinkblende);  
Bauxiet (aluminiumerts);  
Chroom;  
Calamine (zinkoxide);  
Chalcosine;  
Cassiteriet (natuurlijk tindioxide);  
Kopercement (poeder of spons);  
Goudbevattend erts (minerai aurifère);  
Ilmenite erts of ilmeniet (gemengd titaanijzeroxide);  
Koperslakken;  
Kopererts;  
Kopermatte;  
Looderts;  
Loodmatte;  
Loodbezinksel;  
Loodoxide;  
Lepidoliet (lithiummineraal, lithiumsilicaat);  
Middlings;  
Mangaanerts;  
Mangaancarbonaat;  
Magnetiet (ijzeroxide);  
Nikkelerts;  
Pyriet (ijzersulfide);  
Lood-, zink-, pyrietresidus;  
Gesinterde concentraten;  
Speiss (arseenbevattend residu);  
Scheeliet (calciumwolframaat);  
Sillimaniet;  
Tinmatte;  
Wolfram;  
Ijzererts;  
Ijzermangaanerts;  
Ijzermatte;  
Ijzeroxide;  
Zinkgrauw (geraffineerd zinkstof);  
Zinkmatte;  
Zinkoxide;  
Zinkconcentraat;  
Zirkonium.

(Artikel 517 t/m 519: vrij voor aanvulling)

### **2.3.2. STORTGOEDERENBEHANDELING MET ZUIGER, TRIMMACHINE OF POMP**

#### **Artikel 520 - Lossen van zeeschepen met graanzuigers**

- Bij graanzuigers met rechte koppen geldt volgen ploegenstelsel;



1 foreman/dekman (bedienaar van de draagbare bedieningspanelen) per ruim en aan dek en havenarbeiders algemeen werk volgens noodwendigheden.

- Bij graanzuigers met kromme koppen/flexibel geldt volgend ploegenstelsel:  
1 foreman/dekman (bedienaar van de draagbare bedieningspanelen) per ruim en aan dek en  
2 havenarbeiders algemeen werk per kop/flexibel  
(1 havenarbeider algemeen werk bij graanzuiger met beperkte capaciteit - maximum 100 ton per uur en per kop).
- Bij alle graanzuigers:
  - opkuis: bijkomende havenarbeiders volgens noodwendigheden;
  - opensnijden zakken: een aparte ploeg havenarbeiders algemeen werk.

#### **Artikel 521 - Laden van zeeschepen**

- Laden zonder trimmachine

1 havenarbeider algemeen werk of foreman per ruim voor het bedienen van de beladingsinstallatie.

- Laden met trimmachine

Voor het laden van schepen met granen, zaden en derivaten in bulk wordt, wanneer dit gebeurt met mechanisch gedreven trimmachines, volgens personeel ingezet:

- a) trimmachine verbonden met laadbuis en elektrisch op afstand bedienbaar met één of meer draagbare bedieningspanelen:  
1 havenarbeider algemeen werk voor het bedienen van de beladingsinstallatie en de trimmachine. Er moet 1 foreman voor het gehele schip tewerkgesteld worden.
- b) trimmachine niet verbonden met laadbuis:  
1 foreman voor het bedienen van het heftoestel en 1 havenarbeider algemeen werk voor het bedienen van de beladingsinstallatie en de trimmachine.

## **Artikel 522 – Lossen van bulkcement m pompvrachtwagen of pompboot**

- Voor de ganse duur van de werkzaamheden: foreman per shift.
- Voor de opkuis in het ruim: DA's, DAK's en havenarbeiders algemeen werk naar behoefte.

(Artikel 523 t/m 524: vrij voor aanvulling)

## **Afdeling 3. BEHANDELING VAN LICHTERS**

### **Artikel 525 - Laden en lossen van lichters**

Pontons of bakken aangevoerd met moederscheper worden met lichters gelijkgesteld.

- a) laden en lossen van general cargo: havenarbeiders algemeen werk en 1 foreman;
- b) goederen die enkel moeten aan- en afgeslagen worden: 4 havenarbeiders algemeen werk en 1 foreman;
- c) forest products: 3 havenarbeiders algemeen werk en 1 foreman;
- d) laden en lossen van containers met behulp van automatische spreaders: 1 havenarbeider algemeen werk die instaat voor het contact met de kraanman, 1 markeerder aan de wal indien er gemarkeerd moet worden en 1 foreman;
- e) laden en lossen van volcontainerlichters met behulp van automatische spreader: 1 markeerder indien er gemarkeerd moet worden en 1 foreman die instaat voor het contact met de kraanman. Ingeval van extra manueel werk bijvoorbeeld het leggen van potten, wordt 1 havenarbeider algemeen werk ingezet.
- f) laden en lossen van units – balen pâte m... automatisch afslagsysteem, gekoppeld aan een kraan met een gestel vast aan de giek: 1 havenarbeiders algemeen werk en 1 foreman. Per hijs maximaal 3 units.

- g) laden of lossen van wire-rods met automatisch afslagsysteem, gekoppeld aan een kraan met een gestel vast aan de giek: 1 havenarbeider algemeen werk en 1 foreman.
- h) behandelen van coils met volautomatisch coilklem met mobiele kraan (met voorzetapparatuur vast aan de giek). Bij het lossen: 1 foreman (leidinggevend aan dek met toezicht op het luik en constante opvolging van de werkzaamheden) + 1 havenarbeider algemeen werk in het ruim. Bij het laden: 1 foreman (leidinggevend aan dek met toezicht op het luik en constante opvolging van de werkzaamheden) + 2 havenarbeiders algemeen werk in het ruim. Het aanbrengen/afvoeren van de coils moet gebeuren met voorgevormde wagens.
- i) laden/lossen van (non-ferro) metalen met automatische klem aan hydraulische kraan aan lichters. 1 foreman (leidinggevend aan dek met toezicht op het luik en constante opvolging van de werkzaamheden) en 1 havenarbeider algemeen werk in het ruim. Het afstellen van de klem moet gebeuren door een vakman samen met de kraanman. De gebundelde pakketten mogen niet buiten de afmetingen van de klem komen.
- j) lossen van Pont-à-Mousson buizen met vacuümgestel uit box-shaped lichters: 1 foreman leidinggevend en 1 havenarbeider algemeen werk aan de wal onder kraanbereik. Voor het verwijderen van de bedding uit de lichter dienen 2 havenarbeiders algemeen werk bijgeplaatst worden.
- k) lossen van coils on skids met volautomatisch skidklem (met voorzetapparatuur vast aan de giek): 1 foreman (leidinggevend) en 1 havenarbeider algemeen werk in het ruim.
- l) stortgoederenbehandeling met grijper aan lichters. Indien er geen havenarbeiders in het ruim zijn tewerkgesteld en de bedienaar van het toestel heeft onvoldoende zicht op de werkzaamheden in het ruim: 1 foreman/dekman per lichter. Havenarbeiders algemeen werk volgens noodwendigheden.
- m) stortgoederenbehandeling met grijper aan lichters. Indien er havenarbeiders in het ruim zijn

tewerkgesteld en de bedienaar van het toestel heeft voldoende zicht (grijpertraject) op de werkzaamheden in het ruim: 1 foreman/dekman per lichter mits continu toezicht op het ruim. Havenarbeiders algemeen werk volgens noodwendigheden.

- n) stortgoederenbehandeling met grijper aan lichters. Indien er havenarbeiders in het ruim zijn tewerkgesteld en de bedienaar van het toestel heeft onvoldoende zicht (grijpertraject) op de werkzaamheden in het ruim: 1 foreman + 1 dekman per lichter. Havenarbeiders algemeen werk volgens noodwendigheden.
- o) bij lossen van stortgoederen met graanzuiger met rechte koppen: 1 foreman/dekman (bedienaar van de draagbare bedieningspanelen) per lichter en 1 havenarbeider algemeen werk volgens noodwendigheden.
- p) bij lossen van stortgoederen met graanzuiger met kromme koppen/flexibels: 1 foreman/dekman per lichter (bedienaar van de draagbare bedieningspanelen) en 1 havenarbeider algemeen werk per kop/flexibel (1 havenarbeider algemeen werk bij graanzuigers met beperkte capaciteit maximum 100 ton per uur en per kop).
- q) bij laden van stortgoederen zonder trimmachine: 1 havenarbeider algemeen werk per lichter voor het bedienen van de beladingsinstallatie.
- r) bij laden van stortgoederen met trimmachine verbonden met laadbuis en elektrisch op afstand bedienbaar met één of meer draagbare bedieningspanelen: 1 havenarbeider algemeen werk per lichter voor het bedienen van de beladingsinstallatie en de trimmachine.
- s) bij laden van stortgoederen met trimmachine niet verbonden met laadbuis: 1 havenarbeider algemeen werk voor het bedienen van de beladingsinstallatie en de trimmachine en 1 havenarbeider algemeen werk volgens noodwendigheden.

(Artikel 526 t/m 540: vrij voor aanvulling)  
(Hoofdstuk VII: vrij voor aanvulling)"

**Art. 6.** Artikel 570 wordt gewijzigd als volgt:

**Art. 570**

Havenarbeiders die een erkenning van bepaalde duur hebben voor 1 jaar worden automatisch overgeheveld van rang B naar A op het ogenblik dat zij een erkenning van onbepaalde duur verwerven.

**Art. 7.** Artikel 571 wordt gewijzigd als volgt:

**Art. 571**

De havenarbeiders B die voorheen tot de rang A behoorden, komen in aanmerking om opnieuw tot de rang A te verwerven indien zij niet langer het voorwerp uitmaken van een disciplinaire maatregel van tijdelijke rangverlaging of indien zij na een terugzetting in rang B voor onbepaalde duur, opnieuw voldoen aan de normen voor overheveling naar rang A.

De volgende regeling is van toepassing:

- a) De havenarbeiders die teruggezet zijn naar rang B kunnen ten vroegste na een wachtperiode van 12 maanden na de datum van terugzetting terug overgeheveld worden naar rang A.
- b) Om na te gaan of de havenarbeiders het gemiddeld aantal taken van de beroepscategorie waartoe zij behoren, gepresteerd hebben, wordt een referteperiode van 15 maanden genomen. Deze periode begint de 1<sup>o</sup> van de maand volgend op deze van de terugzetting. Ook de eventuele gelijkgestelde dagen worden over dezelfde 15 maanden beschouwd.
- c) Indien de betrokken havenarbeider gedurende deze referteperiode het aantal vereiste taken niet behaalt, worden de oorspronkelijke referteperiode van 15 maanden en de wachtperiode van 12 maanden, telkens met 1 maand verschoven.
- d) Bij het vaststellen van het aantal gewerkte taken zal met de gelijkgestelde dagen van ziekte en werkloosheidsdagen rekening gehouden worden.

De gelijkgestelde dagen wegens ziekte en andere dagen verleend ingevolge de wetgeving op het betaald educatief verlof komen eveneens in aanmerking als rechtgevende dagen, maar

verhoudingsgewijs berekend op de volgende wijze:

het aantal gewerkte dagen en werkloosheidsdagen samentellen; dit totaal delen door het aantal gewerkte dagen en vervolgens met de dagen ziekte of betaald educatief verlof (of anderszins afwezigheidsdagenstelsel) delen door het quotiënt van de vorige bewerking.

- e) De Administratieve Commissie en de vakbonden worden minstens 15 dagen op voorhand ingelicht over de normen van de maandelijkse overhevelingen en over de rechthebbende en de niet-rechthebbende havenarbeiders.

**Art. 8.** In artikel 584, 1 wordt na het woord "overheveling" de volgende zinsnede toegevoegd: "zoals bepaald in artikel 571".

**Art. 9.** Het hoofdstuk XVII - MISBRUIK VAN ROESMIDDELEN: ALCOHOL- EN DRUGSBELEID wordt vervangen door volgend hoofdstuk XVII:

## **" HOOFDSTUK XVII**

### **MISBRUIK VAN ROESMIDDELEN: ALCOHOL- EN DRUGSBELEID**

#### **Artikel 970. Kader**

Het gebruik van alcohol en drugs vóór en tijdens het werk heeft een negatieve weerslag op het veilig functioneren van de havenarbeiders. Het gebruik van roesmiddelen (alcoholische dranken en drugs) op het werk is dan ook verboden.

Arbeiders die onder invloed van roesmiddelen zijn, mogen het werk niet aanvangen of moeten van het werk worden verwijderd.

Deze cao legt enkel de krijtlijnen van het drugs- en alcoholbeleid vast met betrekking tot het testen op roesmiddelen en voert de principes van cao 100 van de Nationale Arbeidsraad van 1 april 2009 uit.

#### **Afdeling 1 – Preventieve testen**

##### **1.1. Organisatie van de testen**

De werkgever kan preventief testen op alcohol en drugs via steekproefcontroles. Deze testen moeten voldoen aan volgende voorwaarden:

- preventieve testen moeten worden uitgevoerd op alle op de arbeidsplaats aanwezige personen. Het begrip "arbeidsplaats" kan hierbij

gedefinieerd worden in functie van de grootte van het bedrijf (bijvoorbeeld ploeg, luik, schip, specifieke zone);

- elke werkgever kan op jaarbasis een maximaal aantal testen inlassen gelijk aan de gemiddelde dagelijkse tewerkstelling in het bedrijf maal 6;
- de testen kunnen worden afgenomen door alle leden van de hiërarchische lijn van de onderneming boven het niveau van ceelbaas steeds in aanwezigheid van de preventieadviseur van de Gemeenschappelijke Interne Dienst voor Preventie en Bescherming. De preventieadviseurs gerekruteerd uit de pool van havenarbeiders komen hiervoor niet in aanmerking;
- de testen hebben betrekking op zowel alcohol als drugs en dienen door minstens 2 personen te worden afgenomen;
- voor wat betreft de stoffen die opgespoord worden en de maximaal toegelaten hoeveelheden wordt de verkeersreglementering als norm genomen. Dit betekent voor alcohol een limiet van 0,5 promille;
- de testen worden afgenomen buiten het gezichtsveld van derden;
- de testen worden afgenomen tijdens de arbeidstijd, dus niet in de rustpauzes;
- alle werkgevers maken gebruik van dezelfde testmiddelen om het resultaat van de test te bepalen;
- ingeval het resultaat van de alcoholtest positief is, dan heeft de werknemer het recht om, na een pauze van 15 minuten, de test opnieuw te laten uitvoeren.

### **1.2. Gevolgen van een positief testresultaat**

Indien de werknemer positief test, wordt hij van het werk verwijderd en dient een "document van onveilig werken" te worden opgemaakt.

De werkgever stuurt dit document door naar de preventieadviseur-arbeidsgeneesheer via de werkgeversorganisatie. De werknemer maakt een afspraak met de preventieadviseur-arbeidsgeneesheer die een formulier gezondheidsbeoordeling opmaakt met zijn bevindingen. Vervolgens roept het Bestendig Bureau de havenarbeider op om op basis van dit rapport het verder traject te bepalen.

### **1.3. Weigering om de test af te leggen**

Indien een werknemer weigert om de test af te leggen, dan wordt dezelfde procedure gevolgd als in artikel 970 - 1.2.

## **Afdeling 2 – Testen bij disfunctioneren**

### **2.1. Organisatie van de testen**

Bij vaststelling door de werkgever van disfunctionerend gedrag en/of verlies van controle van daden op de werkplaats kan een havenarbeider getest worden op het gebruik van alcohol of drugs.

Deze testen moeten voldoen aan volgende voorwaarden:

- de testen kunnen worden afgenomen door alle leden van de hiërarchische lijn van de onderneming boven het niveau van ceelbaas steeds in aanwezigheid van de preventieadviseur van de Gemeenschappelijke Interne Dienst voor Preventie en Bescherming. De preventieadviseurs gerekruteerd uit de pool van havenarbeiders komen hiervoor niet in aanmerking;
- de testen hebben betrekking op zowel alcohol als drugs en dienen door minstens 2 personen te worden afgenomen;
- voor wat betreft de stoffen die opgespoord worden en de maximaal toegelaten hoeveelheden wordt de verkeersreglementering als norm genomen. Dit betekent voor alcohol een limiet van 0,5 promille;
- de testen worden afgenomen buiten het gezichtsveld van derden;
- de testen worden afgenomen tijdens de arbeidstijd, dus niet in de rustpauzes;
- alle werkgevers maken gebruik van dezelfde testmiddelen om het resultaat van de test te bepalen;
- ingeval het resultaat van de alcoholtest positief is, dan heeft de werknemer het recht om, na een pauze van 15 minuten, de test opnieuw te laten uitvoeren.

### **2.2. Gevolgen van een positief testresultaat**

Indien de werknemer positief test, wordt hij van het werk verwijderd en dient een “document van onveilig werken” te worden opgemaakt.

De werkgever stuurt dit document door naar de preventieadviseur-arbeidsgeneesheer via de werkgeversorganisatie. De werknemer maakt een afspraak met de preventieadviseur-arbeidsgeneesheer die een formulier



gezondheidsbeoordeling opmaakt met zijn bevindingen. Vervolgens roept het Bestendig Bureau de havenarbeider op om op basis van dit rapport het verder traject te bepalen.

### **2.3. Weigering om de test af te leggen**

Indien een werknemer weigert om de test af te leggen, dan wordt dezelfde procedure gevolgd als in artikel 970 - 2.2."

**Art. 10.** Deze collectieve arbeidsovereenkomst heeft uitwerking met ingang van 28 maart 2018 en is gesloten voor onbepaalde duur.

Elk van de contracterende partijen kan ze opzeggen mits een opzeggingstermijn van 3 maanden welke bij een ter post aangetekende brief wordt betekend aan de Voorzitter van het Paritair Subcomité voor de Haven van Antwerpen, "Nationaal Paritair Comité der Haven van Antwerpen" genaamd.